

Popa Tanda de Ioan Slavici - rezumat

Ioan Slavici (1848-1925) este unul dintre marii scriitori clasici pe care Ardealul i-a dat culturii romane, si-al carui nume este situat, de catre istoria literara, dupa Mihai Eminescu , Ion Creanga si I.L.Caragiale.

El s-a nascut in 1848, in judetul Arad, intr-o veche comuna romaneasca, Siria, care era, pe la jumatatea sec. al XVIII-lea, una dintre cele mai bogate localitati viticole din Campia aradana.

In toamna anului 1854, Slavici incepe sa frecventeze scoala din sat, care nu-i prea atragatoare, intrucat invatatorul nu-i pasionat decat de vanatoare, nu si de meserie; totusi copilul cunoaste in casa parintilor sai cartile populare, citeste mult si manifesta un deosebit interes pentru istorie.

Slavici intra in legatura cu societatea Junimea inca din anii studentiei sale la Viena; Iacob Negruzzi insista ca el sa trimita Convorbirilor Literare mai ales studii sociale: astfel se publica , intre 1871-1872, in vreo 13 numere, un amplu studiu al lui Slavici Studii Asupra Maghiarilor.

Pierzandu-si slujba , Slavici pleaca , fiind grav bolnav, la Viena si se interneaza in Spitalul obstesc imperial. Intretine o corespondenta bogata cu I.Negruzzi , scrie nuvela Popa Tanda, dupa care "trece" in tara si, dupa un scurt popas la Iasi , in Octombrie 1874 , se stabileste la Bucuresti.

Nuvela Popa Tanda a fost compusa la Viena, in vara anului 1874; nucleul narativ al lucrarii este rezultatul unei experiente de viata foarte apropiata in timp de momentul redactarii; astfel, scriitorul, fiind numit arhivar la Consistoriul ortodox din Oradea (1873).

Nuvela Popa Tanda este compusa intr-un moment de mare tensiune in activitatea publicistica a scriitorului .

Slavici este cunoscut mai ales ca nuvelist; el publica volumul Nuvele din popor, in 1881, la editura Socec din Bucuresti, cuprinzand creatiile; Popa Tanda, La crucea din sat, Gura satului, Budulea Taichii, Bobocel, iar volumul al II-lea al nuvelilor apare in 1896 si contine lucrarile: O vita pierduta, Moara cu noroc, Comoara, Norocul.

Nuvela este o specie epica in proza, cu dimensiuni situate intre schita si roman, cu un conflict concentrat care implica un nr. redus de personaje.

Parintele Trandafir, om cu multa carte, om "vesel si harnic", ajunge preot in satul natal, in Butucani, sat populat de "enoriasi" cu dare de mana, dar nu ramane acolo nici doi ani din cauza severitati sale prea morale; el spunea ba satenilor, ba protopopului, "verde-n fata", tot ce avea pe inima, astfel ca este mutat intr-o alta localitate, numita Saraceni, o asezare inchisa intre munti, pe unde isi facuse albie un parau, ramas fara apa aproape intregul an.

Referate

Referate, Comentarii, Eseuri, Caracterizari
<http://referatenoi.ro>

Satul arata jalnic: casele sunt rasfirate, n-au garduri, dar nici hornuri; acoperisurile sunt din paie, iar usile "din trei scanduri intepenite c-un par crucis"; biserica este si ea o ruina "cu stalpii din fata pitreziti si aplecati la pamant", iar oameni sunt saraci, dar si lenesi.

Dorind sa-i indrepte, parintele Trandafir le tine duminica saracenilor predici, le da poporenilor, oriunde ii prinde, sfaturi, de unde trebuiau sa inteleaga ca pacatuiesc cel ce nu lucreaza. Satenii nu se schimba, si-atunci parintele incepe cu ocară, cu luarea in ras, cu batjocura; de data asta, oamenii incep a se feri din calea lui, si, dupa atata "tandalitura", il porecesc "Popa Tanda". Ei se duc la protopop si la episcopie si cer alt preot pentru satul lor.

Inspirat de divinitate "Popa Tanda" incepe sa munceasca din rasputeri pentru ridicarea materiala a satului, dandu-se pe sine drept model de energie civica si de tarie morala; el se concentreaza asupra universului casnic, isi ia de ajutor prietenii si sotia si, impreuna, reusesc sa-si transforme propria goapodarie darapanata intr-un paradis domestic.

Preotul isi vopseste casa, ii schimba acoperisul, isi face un gard nou; pune rasaduri in pamant: de ceapa, fasole, morcovi, "curechi", astfel ca oamenii privindu-i acum casa si roadele din gradina, isi ziceau "Popa e omul dracului".

Modelul sau este molipsitor, iar cei care-l imita prospera: prietenul parintelui Trandafir, Marcu, reusind sa impleteasca lese mai bune decat cele ale popii le vinde repede si cu profit la targul din ziua sfintelor Rusalli.

In scurta vreme satul Saraceni devine o gradina in floritoare.

Parintele Trandafir, personajul principal, este infatisat sub aspect fizic, sumar si numai in deznodamantul operei, autorul permitand sa se intrevada caracterul sau psihic. Eroul nuvelei Popa Tanda este un intelectual prin care Slavici ilustreaza tema exemplului, tema cu mare circulatie si in creatia populara. Prezentat direct si in evolutia sa, parintele Trandafir este, chiar din expozitie, posesorul unei palete de trasaturi morale pozitive.

Situatia finala apare in capitolul al III-lea si ne prezinta o imagine total schimbata a satului Saraceni: dintr-o pustietate el a devenit o gradina in floritoare; doar preotul a ramas neschimbat "verde, vesel si harnic" numai ca parul alb ii tradeaza varsta inaintata.

Tema acestei creatii este constituita de lupta unui om puternic pentru ridicarea economica si culturala a satului tel in slujba caruia pune o vointa si o darzenie exceptionale.